

CALEA MĂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Să ne bucurăm și să ne veselim cu toții Sfinții Români

Veniți acum, o, iubitorilor de prăznuire, să laudăm pe Părintele îndurărilor, care a privit cu dragoste spre sfânta noastră Biserică, ce luminat a strălucit pe tot pământul patriei noastre, temelind adânci rădăcini ale credinței dreptmăritoare. Căci prin roua Duhului Sfânt au răsărit pomii cei ce rodesc spre viața veșnică și împodobesc grădina raiului, sfinții din neamul nostru. Și cu smerenie să-L rugăm ca, pentru rugăciunile lor, să reverse asupra noastră din darurile Sale cele bogate, întărindu-ne în dreapta credință, spre rodirea faptelor bune, întru slava Preașfântului Său nume. (Penticostar, p. 386)

Duminica Sfinților Români ne aduce aminte că neamul nostru s-a născut creștin și a păstrat valorile credinței creștine de-a lungul veacurilor. Toate neamurile creștine au sfinții lor. Dumnezeu nu este părtinitor ci, în orice neam, cel ce se teme de El și face dreptate este primit de El. (Faptele Apostolilor 10, 34-35). „Multe biserici dreptmăritoare în decursul veacurilor au așezat în ceata sfinților și cinstesc după cuviință pe unii dintre fiii lor, care au bineplăcut înaintea lui Dumnezeu prin viețuirea în Hristos și prin mărturia dată despre aceasta, rânduiind în același timp o zi de prăznuire pentru toți sfinții știuți și neștiuți, pe care Dumnezeu i-a înscris în cartea aleșilor Săi. Biserica Ortodoxă Română și-a cinstit după vrednicie pe toți fiii ei, sfinți plămădiți de evlavie neamului românesc din care au răsărit martiri, mărturisitori, apărători ai dreptei credințe și mari trăitori din rândurile credincioșilor, cuvioșilor, preoților și ierarhilor care dintotdeauna au strălucit în cununa Bisericii strămoșești, iar în cer sunt împodobiți cu slavă” (*Actul sinodal* din 20 iunie 1992).

Sfinții sunt „prieteni” și „casnici” ai lui Dumnezeu (Efeseni 2, 19), ei s-au învrednicit de biruințe duhovnicești, au întruchipat frumusețea cea nepieritoare, iar acum mijlocesc înaintea lui Dumnezeu, pentru mântuirea noastră. Mormintele și moaștele lor au devenit adesea locuri de închinare. Ei ne îndemnă prin

pilda vieții lor, a merge pe căile virtuții și a dobândi harul Duhului Sfânt. Sfinții români sunt mijlocitori înaintea lui Dumnezeu pentru neamul românesc. Până la dobândirea autocefaliei, Biserica Ortodoxă Română, fiind parte integrantă a Marii Biserici a Constantinopolului, și-a asumat moștenirea spirituală a acesteia, dar după proclamarea autocefaliei în anul 1885, a trebuit să își clădească propria tradiție. Credincioșii români au avut evlavie din cele mai vechi timpuri pentru mari sfinți ai ortodoxiei, precum Sfântul Gheorghe, Sfântul Dumitru, Sfântul Nicolae, Sfântul Ioan, Cuvioasa Parascheva, fără a se întreba de ce neam au aparținut în această lume. Biserica Ortodoxă Română nu a canonizat sfinții ce s-au nevoit pe pământul țării noastre decât începând cu anul 1955. Atunci Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, pentru a extinde în toată țara, cultul sfinților a căror moaște se găsesc în unele biserici și mănăstiri din diferite regiuni ale țării, care erau cinșiți pe plan local, i-a canonizat, însemnându-le numele în calendar și rânduiind ca sfintele lor slujbe să fie cuprinse în cărțile de cult. Atunci au fost canonizați Sfinții mărturisitori Ilie Iorest, Sava Brancovici, Visarion Sarai, Sofronie de la Cioara, Oprea Miclăuș, Cuviosul Calinic de la Cernica. O altă canonizare în Biserica Ortodoxă Română a avut loc în anul 1992, când au fost așezați în rândul sfinților cuvioșii și părinții cinșiți pe plan local, Cuviosul Ioan de la Prislop, Antonie de la Iezerul-Vâlcea, Daniil Sihastrul, Ioan Iacob de la Neamț, Gherman din Dobrogea, Teodora de la Sihla, preoții Ioan și Moise din Sibiel, Antim Ivireanul, Constantin Vodă Brâncoveanu și cei patru fii ai săi. În anul 2005, Sfântul Sinod a canonizat pe Mitropolitul Dosoftei al Moldovei și Mitropolitul Grigorie Dascălul din Tara Românească, precum și a unor mari trăitori și îndrumători în tainele dumnezeiești, precum Cuviosul Gheorghe, starețul Mănăstirii Cernica și Cuviosul

Continuare în pagina 2
Pr. Ioan LAZĂR

PREDICA

Chemarea lui Dumnezeu

Duminica a II-a după Rusalii – a Sfinților Români

„În vremea aceea, pe când umbla Iisus pe lângă Marea Galileii, a văzut pe doi frați: pe Simon, care după aceea a fost numit Petru și pe Andrei, fratele acestuia, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari, și le-a zis: veniți după Mine și vă voi face pescari de oameni. Iar ei, lăsându-și mrejele în clipa aceea, au mers după Dânsul. De acolo, mergând El mai departe, a văzut alți doi frați: pe Iacob al lui Zevedeu și pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, cârbindu-și mrejele, și i-a chemat. Iar ei, îndată lăsând corabia și pe Zevedeu, tatăl lor, au mers după Dânsul. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia împărăției și tămăduind orice boală și orice neputință în popor.” (Matei 4, 18-23)

Dreptmăritori creștini și creștine,

Prima duminică după Praznicul Rusaliilor ne-a adus, prin sărbătorirea tuturor sfinților din toate timpurile și din toate locurile, măsura lucrării Duhului Sfânt în lume. De acolo am înțeles faptul că dimensiunea sfințeniei noastre presupune o împreună lucrare, unde Duhul Sfânt vine ca dar de Sus iar omul aduce mărturisirea credinței lui, prin cuvânt și prin faptă, despre și în Iisus Hristos ca Fiu al lui Dumnezeu, întrupat pentru noi și mântuirea noastră.

Cu evanghelia acestei duminici primim în suflete sfânta și dumnezeiasca chemare de a sluji lui Dumnezeu și noi, cei de neam român, care trăim în acest ev.

De ce este sfântă și dumnezeiască chemarea? Pentru că nu este făcută de un simplu om, ci de Însuși Dumnezeu-Omul, Iisus Hristos. Chemările umane sunt pentru cele trecătoare, în schimb, chemarea lui Dumnezeu vizează esența vieții, așa cum a fost încă dintru începutul creației, când El le-a adus pe toate din neființă la ființă. Le-a chemat să ia parte la existență pe cele încă neexistente.

Același, și atunci, pășind pe malurile mării Galileii, pune în cuvintele adresate pescarilor, toată acea forță și greutate ca a Unuia „care a zis și s-au făcut, a poruncit și s-au zidit”, încât chemarea a primit răspuns direct și hotărât în inima

lor, urmându-L.

Același, și acum prin Sfânta Sa Biserică, prin slujitorii Săi sfințiți ne cheamă la alt fel de viețuire, depășind limitele unui acum și aici, orientând existența noastră spre zările unei înveșniciri împreună cu El, în bucuria și slava Împărăției Tatălui Său.

Dar la ce cheamă Dumnezeu? Ne ajută să răspundem la această întrebare, marele nostru părinte Ilie Cleopa, când zice: „Dumnezeu ne cheamă la pocăință (Matei 9, 13; Marcu 2, 17; Luca 5, 31-32); Dumnezeu ne cheamă la împăcare cu El (Isaia 27, 5; II Corinteni 5, 20); Dumnezeu ne cheamă la sfințenie (Romani 1, 7; I Corinteni 1, 2; I Tesaloniceni 4, 7; I Petru 1, 15); Dumnezeu ne cheamă de la întuneric la lumină (Fapte 26, 18; I Petru 2, 9); Dumnezeu ne cheamă din moarte la viață (Ioan 5, 24); Dumnezeu ne cheamă la pace (I Corinteni 7, 15; Coloseni 3, 15); Dumnezeu ne cheamă la cuminecarea cu Hristos (I Corinteni 1, 9); Dumnezeu ne cheamă la slava cea veșnică a lui Hristos (Romani 8, 29-30; II Tesaloniceni 2, 14); Dumnezeu ne cheamă la mântuirea de veci (Evrei 9, 15) Dumnezeu ne cheamă la Împărăția și slava Lui (I Tesaloniceni 2, 12); Dumnezeu ne cheamă la viața cea veșnică (I Timotei 6, 12)”.

Continuare în pagina 2
Pr. Filip ALBU

Din sumar

► Parada absolvenților Universității „Aurel Vlaicu” Arad
pagina 3, student Cătălin-Iulian Drăgan

► Știri
pagina 4

Petru nu a spus ești un Hristos sau un Fiul al lui Dumnezeu, ci Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, pentru că există mulți hristoși după har, care au dobândit vrednicia înfierii ca fiu, însă numai Unul este Cel care este Fiul lui Dumnezeu după natură (Hristos înseamnă uns, iar în Vechiul Testament, mulți erau hristoși: împărați, preoți și prooroci. Deci, demnitatea Domnului este definită prin asocierea numelui Hristos cu termenul Fiul lui Dumnezeu – n.tr.). Așadar, folosind forma articulată, Petru a spus: Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, iar numind-L Fiul lui Dumnezeu Celui viu arată că Hristos este viața, iar moartea nu are nici o putere asupra Sa. Deși carnea a dat semne de slăbiciune și pentru un timp a murit, ea va învia pentru că Cuvântul care a sălășluit în ea nu poate fi cuprins de legăturile morții.

(Sfântul Chiril al Alexandriei, *Fragmentul 190*)

Să ne bucurăm și să ne veselim cu toții Sfinții Români

Urmare din pagina 1

Onufrie de la Sihăstria Voronei. Au urmat apoi și alte canonizări, așezându-se în rândul sfinților cei pe care poporul i-a cinstit și i-a socotit mijlocitori înaintea lui Dumnezeu. Cei mai recentți canonizați au fost în anul 1918, Sfântul Gheorghe Pelerinul și Sfântul Iosif cel Milostiv.

Alături de sfinții din sinaxare, Biserica noastră îi cinstește și pe *sfinții neștiuți* dar care au trăit o viață bineplăcută Domnului. Pustnici sau chiar creștini din lume au trăit o viață sfântă și au devenit vase alese, vrednice de cinstire. Amintirea lor s-a păstrat de-a lungul a mai multor generații, până când alți sfinți au început să fie cinstiți pentru viața și faptele lor. Poporul i-a recunoscut pe unii dintre sfinți chiar din timpul vieții lor pământești dar mai adesea după moartea lor. Marele ierarh Dosoftei, amintea de faptul „că și-n vremea de-acum, există sfinți de petrec cu noi care numai Dumnezeu îi știe în inima lor”. Părintele Cleopa amintea de numărul mare de părinți *sfinți neștiuți* din Moldova și tocmai ca memoria lor să dăinuască, Părintele Ioanichie Bălan, a întocmit *Patericul românesc* în care a căutat să-i amintească pe cei ce s-au învrednicit de o înaltă trăire în Hristos, au fost adevărate întru chipări ale iubirii de Dumnezeu și de oameni. Acest Pateric mărturisește și spiritualitatea trăită cu totală dăruire și în sfințenie de către cei amintiți în paginile lui și a tuturor dreptmăritorilor creștini ai Bisericii noastre. Cu toată evlavia românilor și numărul mare de mănăstiri și călugări, nu a fost întocmit de-a lungul secolelor de creștinism un sinaxar cu numele sfinților acestui neam. Mulți mari sfinți, sihaștri, preoți și ierarhi au fost uitați pentru nimeni nu a scris despre viața și faptele lor. Canonizarea confirmă de regulă pietatea populară și cinstirea sfântului de către credincioși.

De la marginile pământului veniți toți credincioșii, împreună cu noi, să cinstim pe sfinții români, pe care Dumnezeu, în nemăsurata Sa bunătate, i-a ales din neamul nostru și care, împodobiiți fiind cu darurile Sfântului Duh, pentru nevoințele lor, revarsă asupra celor ce-i cinstesc pace și mare milă (Penticostar, p. 387).

Chemarea lui Dumnezeu

Urmare din pagina 1

Cum ne raportăm noi la această chemare? Îi avem ca modele pe primii poftiți: Petru, Andrei, Iacob și Ioan, care au lăsat toate și au urmat acestei invitații de a deveni pescari de oameni. Acest lucru mareț înseamnă a câștiga inima oamenilor, a le schimba viața celor care vor crede în cuvântul Domnului transmis prin ei. Același părinte minunat ne arată că: „I-a chemat Hristos la sine goi, cerând-le să se lepede de cele pământești, de avere, de rude, de prieteni, de trufia acestei vieți și să-I fie ucenici, apostoli, mărturisitori și împreună lucrători la înnoirea lumii. A chemat Hristos pe cei

mai smeriți și curați la suflet, dezbrăcați de toate grijile trecătoare, ca să-i poată fi ucenici credincioși gata să-și dea viața pentru El”.

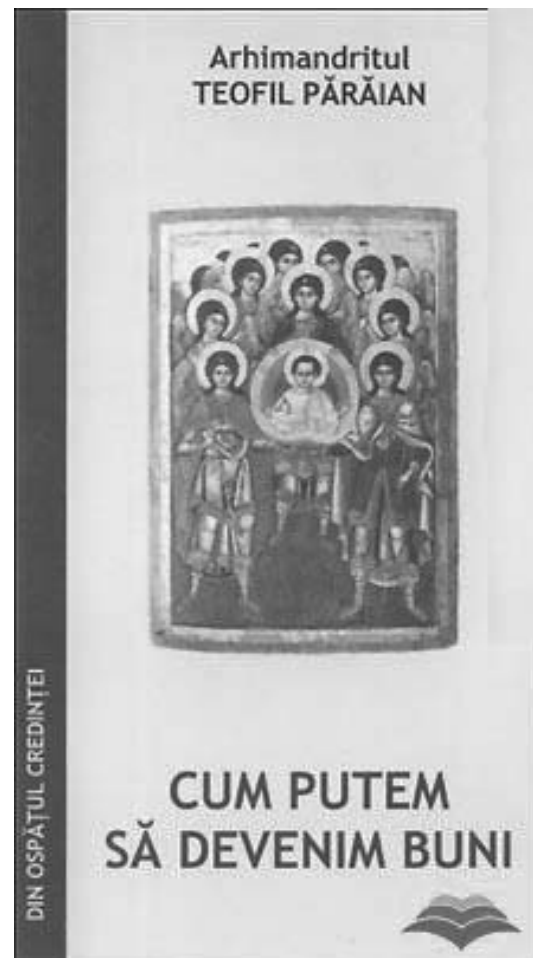
Acest lucru l-au împlinit în viața aceasta mulțimea sfinților români, de aici sau de departe, care au sfințit nu numai viața lor proprie ci ADN-ul acestui neam din care ne tragem și noi cei de astăzi. Prin ei, noi avem mai mulți mijlocitori în fața Preasfintei Treimi și rugători pentru poporul român, ca el să-și păstreze credința ortodoxă și să o transmită generațiilor tinere, să-si înalțe demnitatea sa ca neam de creștini sfinți care întemeiază familii trainice, unde

Să nu uităm de suflet

Sfântul Apostol Pavel spune undeva: „Toate sunt curate pentru cei curați, dar pentru cei întinați nimic nu este curat” (Tit 1, 15). Când ai ajuns o dată la o privire sfântă, la o privire curată, poți să te uiți; dacă te uiți la lumea aceasta cu ochii lui Dumnezeu, vezi binele, dar dacă te uiți cu ochi pătimiși și cu ochi păcătoși, vezi și ce n-ar trebui să vezi. Iar acum poți vedea și anumite lucruri rele, care ți se arată anume parcă; parcă sunt oameni făcuți anume ca să-ți arate niște lucruri pe care n-ar trebui să le vezi și pe care nici nu le-ai vedea, dacă oamenii ar ști cum să se îmbrace, dacă femeile ar ști ce ținută să aibă. Bineînțeles că cineva care trăiește într-un oraș, nu poate să fie foarte retras, dar poate totuși să-și ferească privirea de lucrurile negative; și trebuie, cât poate, să facă asta.

Se zice în Pateric că un părinte dintr-o mănăstire sau dintr-o pustie a fost chemat de arhiepiscopul din eparhia

respectivă și s-a dus la el. Când s-a întors, l-au întrebat frații ce a văzut pe unde-a umblat. Și zice el: „Fraților, iertați-mă, dar să știți că eu n-am văzut decât fața arhiepiscopului. Celelalte nu le-am văzut”. Și-atunci ei,

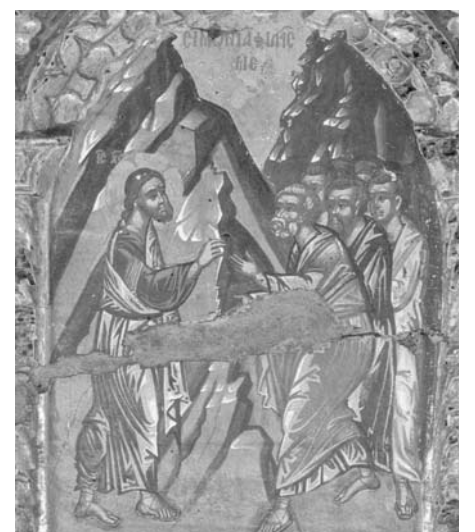
așa ironic, au zis: „Da’ ce, Avvo, nu cumva s-a scufundat lumea?”. Și el a zis: „Nu s-a scufundat lumea, dar eu nu mi-am lăsat ochii să umble încoace și încolo. Am privit în jos, mi-am văzut de cale, m-am dus la arhiepiscop, l-am văzut, și iarăși, ca și când s-ar fi scufundat lumea, m-am întors”. Acuma, bineînțeles că n-a fost ca și când s-ar fi scufundat lumea, că doar călugărul a trebuit să vadă pe unde umblă. Dar, în orice caz, nu a avut împrăștiere, cum caută mulți dintre oamenii din vremea de astăzi, când își înmulțesc impresiile negative și nu se mai gândesc la Dumnezeu, ci se gândesc la lucrurile pe care le văd, doar așa, ca să-și ocupe cumva mintea, ca să-și ocupe cumva sufletul.

Apoi, de așa ceva cei de demult nu știau și nici nu voiau să știe!

(Arhimandritul Teofil Părăian, *Cum putem să devenim buni*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2006, p. 48)

Această mărturie nu este doar a lui Petru, ci a venit din partea tuturor oamenilor. După ce a zis despre mărturia credinței lui Petru că este ca o piatră, Hristos a spus că pe această piatră Își va zidi Biserica Sa, adică pe aceeași mărturisire și credință. De aceea, adresându-Se lui Petru, primului care L-a numit cu acest nume, datorită mărturisirii sale i-a dăruit și lui această putere însemnând atât bogăția comună, cât și cea specială a Bisericii ca fiind doar a sa. Pentru această mărturisire, care va deveni comună tuturor credincioșilor, a fost învrednicit cu acest nume – Petru – și pentru același motiv, Hristos îi atribuie caracterul special al Bisericii (preoția – n.tr.). Astfel, Hristos arată că aceasta este bogăția comună a Bisericii, la fel cum credința a apărut prima dată la Petru și apoi a trecut la toți oamenii. De aceea, spune mai apoi că Biserica va fi cheia împărăției cerurilor pentru că cel care are cheia Bisericii, în același fel are și cheia pentru cele cerești. Cel care aparține Bisericii și este un mădular al său este și părtaș și moștenitor al cerului, la fel cum cel care este străin Bisericii, indiferent ce cinste ar fi avut pe acest pământ, nu va avea parte de nimic din cele cerești. În această zi, preoții Bisericii au alungat pe cei nevrednici prin această mărturisire și au primit înăuntru pe cei care s-au făcut vrednici prin pocăință.

(Teodor de Mopsuestia, *Fragmentul 92*)

creștini și fii buni ai Bisericii lui Hristos. Amin.

Episcopul celor „100 de orașe” (II)

A fi iubitor de bine înseamnă a fi înțelept. (Înțelepciunea lui Solomon 7, 22). Ne iubitorii de bine sunt cei ce se opun moralei creștine, cei care sunt ne iubitori de oameni, neascultători de părinți, lipsiți de dragoste, plini de trufie etc. (II Timotei 3, 1-3). Înțelepciunea este ca un mărgăritar de mare preț, este ca o diademă pe frunte, ca soarele în amiază și ca luna noaptea, dar pentru mulți, înțelepciunea este departe, parcă ar fi situată undeva pe o insulă plină de grădini fermecate, ea tronează și este înconjurată de celelalte virtuți, ea rezolvă problemele în favoarea armoniei și a păcii, orice lucrare a ei este sublimă, oamenii ei, au fost înconjurați întotdeauna cu iubire, când înțelepciunea divină coboară în sufletele oamenilor ei, poartă numele de cunoaștere inspirată. Regele Israelului Solomon, fiul lui David care a primit de la Dumnezeu înțelepciune spunea: „Înțelepciunea ajunge cu tărie de la marginile lumii până la marginile lumii și toate le întocmește prea plăcut. Mi-a fost dragă și am cercetat-o din tinerețile mele și am căutat să mi-o pețesc mireasă și am iubit foarte frumusețea ei. Fiindcă ea aduce pe oameni la știința lui Dumnezeu și ea alege lucrurile lui. Și de este bogăția câștig poftit în viață, ce este mai bogat decât înțelepciunea, care toate le lucrează? Dacă cuminența stă în fruntea treburilor, cine este mai bun meșter decât înțelepciunea în toate câte sunt?” (Înțelepciunea lui Solomon 8, 1-6).

O condiție pentru admitere la hirotonie este „dreptatea”. Dreptatea decide bine. Episcopul trebuie să fie „sfânt” într-o stare de desăvârșire morală, plăcut lui Dumnezeu, cucernic, evlavios, cinstit, pildă tuturor creștinilor. (Tit 2, 7), trebuie să fie „înfrânat”, stăpân pe sine, cumpătat, să nu fie înclinat spre replici necontrolate și ne ziditoare, să aibă tact pastoral.

Sfântul Apostol Pavel mai menționează că episcopul și preotul trebuie să aibă pregătire teologică completă și să fie fidel învățăturilor apostolice. Sfântul Ioan Hrisostom comentează acest verset spunând: „Cel ce nu știe ceea ce trebuie să știe pentru a propovădui credința și învățătura cea adevărată, să stea departe de tronul învățăturii.”

Păstorul trebuie să aibă „învățătură sănătoasă” adică adevărată, deoarece învățătura dascălilor mincinoși „roade ca o cangrenă” (II Timotei 2, 17) și care în

ultimă instanță sunt învățăturile demonilor. (I Timotei 4, 1).

Astfel episcopul și preotul trebuie să fie pregătit „să convingă pe cei potrivnici”, de a le arăta adevărul evanghelic, de a-i îndepărta de falsele învățături prin îndemn (Tit 2, 15), prin muștrare sau certare (Tit 3, 11) etc. Dacă cel ce trebuie îndreptat nu se întoarce la învățătura Evangheliei atunci episcopul sau preotul trebuie să se îndepărteze de el (Tit 3, 10-11; cf. I Timotei 1, 20; 6, 11; II Timotei 2, 16; etc.), după încercări repetate de îndreptare.

Primele expuneri sistematice și complete privind însușirile de care trebuie să dea dovadă candidații la hirotonie, în cele trei trepte ale preoției ierarhice sacramentale: episcop, preot și diacon se cuprind în Tit 1, 5-9 și în I Timotei 3, 2-13. Ele trebuie îndeplinite în totalitate.

Epistola Sfântului Apostol Pavel ne dezvăluie faptul că în insulă erau și dascăli mincinoși, falși învățători, iudei, aceștia trebuiau combătuți cu eficacitate prin argumente teologice, solide. Falșii învățători înșelau oamenii din Creta așa cum și șarpele a înșelat-o pe Eva și pe Adam, iar consecința a fost gravă. Tot așa prin false afirmații, total mincinoase în conținut, amăgitorii ieșiți mai ales dintre cei tăiați împrejur, adică iudei, convertiți la credința creștină, adică iudeo-creștini, deși în Hristos „tăierea împrejur nu este nimic, și netăierea împrejur nu este nimic, ci paza poruncilor lui Dumnezeu” (I Corinteni 7, 19). Iudeo-creștinii în Biserica Cretei se considerau în comunitatea creștină superioară față de creștinii, de aceea așa cum afirmă și Sfântul Ioan Hrisostom, rolul învățătorului în Biserică, trebuie să fie destoinic să-i combată pe cei îndepărtați de la credință, de a le închide gura pentru a nu deveni, indirect, cauza vătămării unor creștini atrași în mrejele falselor doctrine, la fel cum și Mântuitorul „a închis gura” saducheilor (Matei 22, 34). Prin urmare slujitorul bisericesc are rolul de a-i convinge pe cei potrivnici, pe cei abătuți de la învățătura sănătoasă. Episcopul, spune Teofilact, care „nu știe să facă aceasta, nu se cuvine să fie episcop.” Învățăturile unor cretani sunt mincinoase temei care își are originea opinia generală a antichității. Începutul acestei păreri o găsim în hexametrul lui Epimenide, din Cnosos, contemporan cu Solon (sec.VI. Hr.) prin care minci-

una cretanilor că în insula lor s-ar afla mormântul lui Zeus este combătută prin versurile: „Ți-ai zidit un mormânt, ție, Sfinte și Prea Înalte / Cretanii, mincinoși, fiare rele, pântece trândave. / Dar tu n-ai murit, tu ești în viață și trăiești mereu / Căci în tine trăim și ne mișcăm și suntem.” (Despre Minos și Radamanticos). Apostolul neamurilor se inspiră din acest poem pentru a arăta că în codul lor genetic pare a fi implantat acest sămbure al mitomaniei. Unul dintre ei, chiar un prooroc al lor, a rostit: „Cretanii sunt pururea mincinoși, fiare rele, pântece leneșe.” Sfântul Apostol Pavel îi dă lui Epimenide numele de profet, fiind autorul unei teogonii, fiind un reformator religios care a reorganizat cultul și sacrificiile, el ar fi prezis eșecul invaziei Greciei de către perși, cu zece ani înainte. Plutarh îl numește profet și el: „Epimenide (este) al șaptelea dintre înțelepții Greciei..., om plăcut de zei și învățat în ce privește lucrurile divine, inspirația și misterele.” Apostolul îi numește pe cretani „pântece leneșe”, adică înclinați spre poftă culinară exagerată, oameni care slujesc pântecelui, și nu lui Dumnezeu, lacomi. „Din această pricină, muștră-i cu asprime, ca să fie sănătoși în credință.” îi spune apostolul lui Tit, ca ei să deprindă învățăturile Evangheliei lui Iisus Hristos și să nu se lase conduși de „dascăli mincinoși”, căci „Nu cei sănătoși au nevoie de doctor, ci cei bolnavi.” (Mtaei 9, 12, cf. Marcu 2, 17, Luca 5, 32). A fi sănătos în credință înseamnă a respecta cu strictețe adevărul revelat, a nu acorda nici un credit propovăduirilor sau cuvintelor omenești contrare adevărului evanghelic: „Neluând aminte la basmele iudaice” înseamnă așa cum menționa și Sfântul Ioan Hrisostom: „a nu introduce nimic fals în învățătură, nimic străin ei.” La fel Sfântul Apostol Petru în scrierile sale, amintește deosebirea dintre propovăduirea Evangheliei și mit: „Noi v-am adus la cunoștința puterea Domnului nostru Iisus Hristos și venirea Lui, nu luându-ne după basme (mituri) meșteșugite, ci fiindcă am văzut slava Lui, cu ochii noștri.” (II Petru 1, 16). Cretanii trebuie nu numai să se ferească de basmele iudeilor, ci și să se ferească de „poruncile unor oameni, care se întorc de la adevăr” căci atunci rămân „sănătoși în credință.” Creștinii sunt cei care „au cunoscut adevărul” (I Timo-

tei 4, 3), oameni stricați la minte sunt „lipsiți de adevăr.” De asemenea Mântuitorul a zis: „Nu oricine Îmi va zice: Doamne Doamne, va intra în Împărăția Cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din Ceruri.” (Matei 15, 22, Luca 6, 46). Slujitorii bisericești trebuie să fie un bun exemplu nu numai cu vorba ci și cu fapta (Tit 2, 7). Slujitorul care aduce jertfă idolilor, care este nedrept aduce lui Dumnezeu Însuși necinste. Păgânii din Creta erau incapabili de lucruri bune, lucruri demne de Evanghelia lui Iisus Hristos, așa cum urmau să facă cei ce aveau să fie hirotoniți, vădulele aspirante la grupul văduvelor bisericești, fapte spre care ținteau credincioșii dornici de desăvârșire.

Deci un dascăl mincinos este aspru criticat de apostolul neamurilor, el este un dascăl netrebnic pentru credință, inapt așa cum vor fi și ereticii vremurilor din urmă (II Timotei 3, 1-5), ei nu pot face nimic folositor semenilor, fiind asemenea țarinii care, deși „absoarbe ploaia ce se coboară deseori asupra ei, aduce spinii și ciulini, făcându-se netrebnică și blestemul îi stă aproape, iar, la urmă, focul o așteaptă”. (Evrei 6, 7-8).

Tit ca episcop, reprezenta Biserica din insula Creta și avea datoria de a pune botniță tuturor ereticilor (Tit 1, 11), după cum îl îndemna Sfântul Apostol Pavel. Chiar dacă nu toți păgânii doreau să vină la credința creștină, adevărul evanghelic trebuia predicat în orice împrejurări și în orice condiții (Matei 10, 27; Luca 12, 3; II Timotei 4, 2), omul trebuie să aibă acces neîntrerupt la învățătura creștină, pentru ca în orice clipă să poată ajunge la pocăință și la cunoașterea adevărului (II Timotei 2, 25). (va urma)

Prof. Amalia STANA

Parada absolvenților Universității „Aurel Vlaicu” Arad

În seara zilei de 20 iunie 2019, dascălii și absolvenții Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea”, în frunte cu Părintele decan Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, au participat la Parada absolvenților Universității „Aurel Vlaicu” din Arad.

La această Paradă a absol-

venților UAV au participat mii de persoane, absolvenți, studenți, membri ai familiilor acestora, cadre didactice universitare dar și reprezentanți ai autorităților locale și centrale. Parada absolvenților UAV s-a desfășurat în Parcul „Mihai Eminescu”. Ab-

solvenții au defilat, facultate după facultate, în centrul Aradului, în sunet de fanfară militară, care a acompaniat întregul marș.

Evenimentul s-a încheiat cu o retragere cu torțe a soldaților Batalionului 191 Infanterie „Radu Golescu” din Cetatea Aradului.

Această paradă se află la a doua ediție în Municipiul Arad.

student Cătălin-Julian DRĂGAN

STIRI

Ierarhii arădeni au slujit la Hramul Catedralei Vechi din Arad

Cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului, în zilele de 23 și 24 iunie 2019, clericii și credincioșii Parohiei Arad-Centru, Catedrala Veche a Aradului, au sărbătorit hramul bisericii, care este „Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul”.

Cu acest prilej, în seara zilei de ajun a sărbătorii, s-a oficiat slujba Privegherii: Vecernia cu Litie și Utrenia, după care a avut loc o procesiune, în jurul catedralei, cu icoana hramului și o părticică din moaștele Sfântului Ioan Botezătorul, aflate în vistieria catedralei.

În dimineața zilei de sărbătoare, la ora 9, s-a oficiat Acatistul Sfântului Ioan Botezătorul și slujba Ceasurilor.

În continuare, ierarhii arădeni, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei dimpreună cu Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, înconjurați de un numeros sobor de preoți și diaconi, au săvârșit Sfânta Liturghie arhierescă, în prezența oficialităților locale și a unui mare număr de credincioși.

Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei a fost pus sub titlul „Mergătorul înainte al Luminei” (pe baza citirilor scripturistice Luca 1; Romani 13 și 14), asemenea unui făclier conștient de răspunderea sa într-o ștafetă a luminii de a preda Celui următor făclia, Sfântul Ioan Botezătorul este cel mai mare dintre cei născuți din femeie, vrednic de a pregăti calea Domnului, adică lucrarea mântuirii. El însuși își recunoaște micșorarea în raportul cu mărirea Celui pe care Îl vestește lumii ca Lumina cea adevărată. De altfel, simetria datelor sărbătorilor legate de solstițiul verii și respectiv, al iernii, când astrul își are lumina în descreștere, iar în ajunul Crăciunului în creștere, ilustrează acest fapt. Prorocia preotului Zaharia, tatăl Înaintemergătorului, cu prilejul nașterii acestuia, este lămuritoare în această privință, iar credincioșii de totdeauna și de pretutindeni au primit-o cu multă evlavie, dovedită cu mulțimea numerelor dar și a hramurilor bisericilor și mănăstirilor, între care și a Parohiei Arad-Centru, Catedrala istorică a Cetății. Cu un astfel de prilej se pomenesc toți cei vii și cei adormiți care au împlinit un rost aparte în viața obștească, dintre care se slujește acum și parastasul pentru regretatul Președinte și Rector fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, Prof. Univ. Dr. Aurel Ardelean, a cărui activitate se leagă și de cinstirea personalităților comemorate la Centenarul Marii Uniri din 1918, precum și la cel al instaurării Administrației Românești în 1919, la Arad, a amintit Înaltpreasfinția Sa.

La finalul Sfinte Liturghii, s-au binecuvântat prinoasele aduse în cinstea Sfântului Ioan Botezătorul, apoi s-a oficiat îndătinatul Parastas pentru ctitorii, slujitorii și binefăcătorii Catedralei Vechi. Tot în cadrul Parastasului a fost pomenit și Prof. Univ. Dr. Aurel Ardelean, fostul Președinte și Rector fondator al Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, la șase luni de la trecerea sa la cele veșnice.

Zeci de credincioși și copii s-au împărțit cu Trupul și Sângele lui Hristos.

La sfârșitul slujbei, Preacucernicul Părinte Traian-Ioan Micoroi, Parohul Catedralei Vechi, a mulțumit celor doi ierarhi pentru prezența lor la hramul Catedralei istorice a Aradului și pentru deosebita grijă pe care permanent o arată acestui locaș, slujitorilor și credincioșilor care se roagă aici. De asemenea, au fost adresate mulțumiri tuturor celor care s-au ostenit pentru organizarea hramului.

Hramul Catedralei Vechi s-a încheiat, în seara aceleiași zile, prin Taina Sfântului Maslu și Paraclisul Sfântului Ioan Botezătorul.

Răspunsurile liturgice, au fost date de cântăreții stranei Catedralei Vechi.

Slujire Arhierescă și binecuvântare de lucrări în Parohia Semiclac

Duminica întâi după Rusalii (a Tuturor Sfinților), 23 iunie 2019, a fost o aleasă zi de sărbătoare pentru preoții și credincioșii Parohiei Semiclac, Protopopiatul Arad, întrucât în mijlocul lor a poposit Chiriarul arădean, Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Timotei. Preacucernicul Părinte Flavius Petcuț, protopopul Aradului, a adresat, în numele tuturor, un frumos cuvânt de bun venit Chiriarului nostru.

A urmat apoi slujba de binecuvântare și sfințire a lucrărilor exterioare de renovare exterioare și a picturii, după care, Înaltpreasfinția Sa, înconjurat de un sobor de clerici, a săvârșit Sfânta Liturghie Arhierescă în biserică cu hramul „Sfântul Ioan Gură de Aur”. Din sobor au făcut parte și: Protos. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului, Pr. Flavius Petcuț, protopopul Aradului, Arhid. Tiberiu Ardelean, inspector eparhial, părinți de la Mănăstirea Feredeșu și din vecinătate.

La sfânta slujbă au luat parte, pe lângă credincioșii parohiei, domnul Iustin Cionca, președintele Consiliului Județean Arad, doamna Letiția Stoian, primarul comunei, primari din localitățile vecine, maici de la Schitul Tămând, în frunte cu maica stareță Serafima Ciorba, membrii Consiliului Parohial.

Cuvântul de învățătură al Înaltpreasfințitului Părinte Timotei a fost pus sub titlul „Pe urmele sfinților” (Cf. Evrei 11 și 12; Matei 10 și 19), pe care trebuie să meargă și credincioși, întrucât Biserica este Una, cea de pe pământ și cea din cer, adică luptătoare împotriva răului și biruitoare pentru bine. Creștinii, făcând parte din ea sunt, după cuvintele Sf. Ap. Pavel „împreună-cetățeni cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu” (Cf. Efes. 2, 19) prin virtuțile pe care trebuie să le dovedească în stăpânirea oricărei slăbiciuni. Calendarul creștin înscrie în fiecare zi nume de sfinți, în duminica de astăzi pomenindu-i pe toți laolaltă, cunoscuți și necunoscuți, de pretutindeni și de totdeauna, fiind cea dintâi după Rusalii, când sărbătorim Pogorârea Duhului Sfânt și întemeierea Bisericii, a cărei mem-

bri suntem cu toții, a subliniat Chiriarul arădean. a finalul slujbei, Preotul paroh Ciprian Tripa a primit din partea Înaltpreasfințitului Părinte Timotei, distincția de iconom. Doamnei primar Letiția Stoian, de asemenea, Chiriarul i-a oferit o Diplomă de mulțumire „pentru sprijinul constant oferit Parohiei Semiclac”. Diplome de mulțumire din partea Centrului Eparhial și a Parohiei Semiclac au primit mai mulți credincioși care au sprijinit substanțial lucrările ce s-au efectuat la sfânta biserică din Semiclac.

Răspunsurile la Sfânta Liturghie au fost date de Corul Parohiei Semiclac.

În încheiere, părintele paroh Ciprian Tripa a adus cuvenitele mulțumiri, întâi de toate Bunului Dumnezeu pentru darurile revărsate, Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Timotei pentru acceptarea invitației și dragostea părintească, credincioșilor care l-au sprijinit în frumoasele lucrări de renovare la biserică, preoților prezenți, autorităților centrale și locale, precum și bunilor credincioși prezenți la această sărbătoare a parohiei.

Slujire Arhierescă în Duminica Tuturor Sfinților, la Mănăstirea Hodoș-Bodrog

Duminica Tuturor Sfinților, prima după Rusalii, 23 iunie 2019, a reprezentat un moment de bucurie duhovnicească pentru Mănăstirea Hodoș-Bodrog, una dintre cele mai vechi mănăstiri din cuprinsul țării noastre, întrucât Preasfințitul Părinte Emilian Crișanul, Episcop vicar al Arhiepiscopiei Aradului, a săvârșit Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie în altarul de vară al mănăstirii. Din sobor au făcut parte și: arhim. Teofan Mada, vicarul-administrativ și exarhul mănăstirilor din cuprinsul Arhiepiscopiei Aradului, protos. Grigorie Timiș, starețul Sfintei Mănăstiri Hodoș-Bodrog, arhim. Nestor Iovan, duhovnicul mănăstirii, protos. Nicolae Tang, lector universitar la Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad, Arhid. Mircea Proteasa, consilier economic la Centrul Eparhial, Arhid. Gheorghe Lehaci.

În cuvântul de învățătură, Preasfinția Sa, a vorbit despre cinstirea și prăznuirea tuturor Sfinților. Sfinții sunt cei în care Sfântul Duh a rodit, cei în care s-au arătat darurile și lucrarea Sfântului Duh. Modulurile diferite de viețuire și de mărturisire ale Sfinților arată diversitatea darurilor Sfântului Duh în oameni, arată măsura desăvârșirii la care poate ajunge firea umană. Sfinții au fost oameni asemenea nouă, dar prin practicarea virtuților și prin păzirea poruncilor s-au ridicat la treapta sfințeniei. Această sfințenie suntem chemați și noi să o urmăm.

Referindu-se la pericopa evanghelică, Preasfinția Sa, a explicat cuvintele Mântuitorului referitoare la renunțarea noastră de tot ceea ce ne leagă de lumea aceasta, cum că trebuie să existe o prioritate în viața noastră, raportată atât la relațiile cu semenii, cât și la relația cu bunurile lumii acesteia. Mântuitorul nu ne cere să renunțăm la tot ceea ce presupune existența noastră pământească, ci să stabilim o prioritate a relațiilor și lucrurilor din viața noastră. Sub acest aspect, Sfinții se pot constitui în adevărate modele, veritabile călăuze ale existenței noastre, a subliniat Preasfințitul Părinte Emilian.

La finalul Sfinte Liturghii, părintele stareț Grigorie Timiș, în numele obștii monahale și a pelerinilor, a adresat cuvânt de mulțumire Ierarhului pentru împreună slujire în această frumoasă duminică de vară, închinată Tuturor Sfinților.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
Administrație: Pr. FILIP ALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
Tipărit la Poudique srl Arad.
ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
Costul unui abonament este de 50 lei anual.